

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

w sprawie ze skargi pozwanego J. P.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 września 2003 r.,

wydanym w sprawie z powództwa B. B. Spółki Akcyjnej

przeciwko M.

P., A. M., J. P. i A. M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 28 marca 2007 r.,

zażalenia skarżącego - pozwanego J. P.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 grudnia 2006 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 27 grudnia 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę pozwanego J. P. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tegoż Sądu z dnia 10 września 2003 r. w sprawie z powództwa B. B. Spółka Akcyjna. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wywiódł, że zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c., termin trzymiesięczny do złożenia skargi liczy się od daty dowiedzenia się przez stronę o podstawie wznowienia. Wnosząc w dniu 31 lipca 2006 r. skargę o wznowienie, pozwany jako jej podstawę wskazał przepis art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., uzasadniając to sfałszowaniem poręczenia wekslowego na wekslu i deklaracji wekslowej. Jak jednak wynika z uzasadnienia samej skargi, o istnieniu tej okoliczności pozwany zorientował się już w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji, choć stosowny zarzut podniósł dopiero w apelacji, skutkiem czego został on uznany za spóźniony w świetle art. 381 k.p.c. Skoro zaś skargą o wznowienie postępowania można zaskarżyć jedynie wyroki prawomocne, to bieg terminu, o którym mowa w art. 407 § 1 k.p.c. nie rozpoczyna się wcześniej niż od dnia uprawomocnienia się zaskarżonego wyroku, co w niniejszej sprawie nastąpiło z dniem odrzucenia przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2004 r. kasacji pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego. Błędne jest natomiast, zdaniem Sądu Apelacyjnego, twierdzenie skarżącego, jakoby termin do złożenia skargi należało liczyć dopiero od daty otrzymania przez niego postanowienia prokuratora z dnia 14 kwietnia 2006 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie sfałszowania weksla, skoro stanowi ono jedynie potwierdzenie faktu znanego stronie już wcześniej.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik pozwanego zarzucał Sądowi Apelacyjnemu obrazę art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 404 k.p.c. wywodząc, że wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania strony na okoliczność fałszu weksla został oddalony przez Sąd Okręgowy, z czego wynika, że Sąd Apelacyjny bezzasadnie zastosował art. 381 k.p.c., pozbawiając w ten sposób pozwanego możliwości obrony. Dlatego pozwany złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i wiedzę o wynikach postępowania karnego uzyskał dopiero w dacie doręczenia mu postanowienia prokuratora.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako podstawę wznowienia pozwany wskazał oparcie wyroku na dokumencie podrobionym lub przerobionym, co odpowiada treści art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. Chybione są wobec tego argumenty żalącego odwołujące się do rzekomo błędnego niezastosowania przez Sąd Apelacyjny art. 404 k.p.c. Ten przepis ma bowiem związek z podstawą wznowienia z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c., tj. uzyskaniem wyroku za pomocą przestępstwa, natomiast zasadniczo nie ma on znaczenia dla podstawy wznowienia, opartej na art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c., albowiem, jakkolwiek podrobienie lub sfalszowanie dokumentu przeważnie stanowić będzie czyn karalny, to jednak w tym przypadku możliwe jest również ustalenie tej okoliczności w ramach wznowianego postępowania (postanowienie SN z dnia 14 czerwca 1963 r., II CZ 63/63, NP 1965 nr 6, s. 709). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmowano, że w takim wypadku bieg terminu do złożenia skargi rozpoczyna się nie od chwili uprawomocnienia się wyroku Sądu Apelacyjnego, lecz od chwili dowiedzenia się przez uprawnionego o fakcie podrobienia lub przerobienia dokumentu (por. postanowienie SN z dnia 15 grudnia 2000 r., IV CKN 1418/00, niepubl.). W okolicznościach rozpoznawanej sprawy ten pogląd okazał się jednak niewystarczający. Skarżący bowiem co prawda wiedział o podrobieniu jego podpisu na wekslu jeszcze przed uprawomocnieniem się wyroku, skoro ten podpis nie pochodził od niego, jednak poza własną oceną nie dysponował żadnym innym dowodem na potwierdzenie tego faktu. Dowód ten uzyskał w toczącym się równolegle postępowaniu karnym i na tym właśnie dowodzie oparł skargę o wznowienie postępowania. Skoro zatem dopiero po zakończeniu procesu uzyskał stwierdzenie faktu podrobienia weksla, należało uznać, że początek biegu terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania wyznacza data, w której skarżący się o tym dowiedział.

Z podanych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ i 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji.